

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VI

I. CZYTANIE

1. Rozpoznaje cechy baśni, opowiadania, bajki, mitu i legendy, powieści, dziennika,
2. Operuje terminami: narrator, narracja, fikcja literacka, świat przedstawiony i jego elementy, bohater, wątek, fabuła, akcja, wers, strofa, rym, osoba mówiąca w wypowiedzi lirycznej, wiersz stroficzny i ciągły, wiersz sylabiczny, sytuacja liryczna, nadawca, odbiorca, rytm, rym, epika, dramat, sytuacja liryczna.
3. Środki poetyckie: porównanie, uosobienie; epitet, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy,
4. Posługuje się słownikiem ortograficznym, leksykonem i encyklopedią tematyczną,
5. Rozróżnia tworzywo i język przedstawienia teatralnego i filmowego, słuchowiska radiowego,
6. Tworzy komiks,
7. Rozpoznaje różne intencje i uczucia,
8. Odczytuje różne teksty kultury,
9. Odróżnia poezję od prozy,
10. Odróżnia fakty od opinii,
11. Odróżnia ujęcia metaforyczne od dosłownych, realistyczne od fantastycznych.

II NAUKA O JĘZYKU

Składnia:

1. Rozróżnia zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte,
2. Sporządza wykres zdania pojedynczego (graficzna ilustracja związków wyrazowych w zdaniu)
3. Rozpoznaje części zdania,
4. Nazywa części zdania (wyraz nadrzędny i podrzędny),
5. Wskazuje równoważnik zdania,
6. Wskazuje grupę podmiotu i orzeczenia oraz wyrazy określające i określane,
7. Rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.
8. Rozróżnia zdania pojedyncze, złożone podrzędnie i współrzędnie.

Fleksja:

1. Odmienia czasownik (osoby, liczby, czasy, rodzaje, tryby, strony),
2. Rozpoznaje czasownik dokonany i niedokonany,
3. Rozpoznaje bezokolicznik oraz formy zakończone na -no i-to,
4. Pisownia "nie" z czasownikami,
5. Odmienia rzeczownik przez przypadki, wskazuje temat i końcówkę,
6. Posługuje się terminami: rzeczowniki własne i pospolite, żywotne i nieżywotne,
7. Pisownia "nie" z rzeczownikami,
8. Odmienia i stopniuje przymiotnik,
9. Pisownia "nie" z przymiotnikami w stopniu równym, wyższym i najwyższym,
10. Rozpoznaje przysłówkę jako nieodmienną część mowy,
11. Pisownia "nie" z przysłówkami,
12. Wskazuje przyimek jako wyraz nieodmienny i niesamodzielny
13. Wskazuje spójnik jako nieodmienną i niesamodzielną część mowy,
14. Zna rodzaje liczebników i odmienia je.
15. Zna rodzaje zaimków i odmienia je.
16. Rozpoznaje i wskazuje wyrazy pokrewne, bliskoznaczne, wieloznaczne, przeciwstawne.
17. Posługuje się frazeologizmami.

Fonetyka

1. Wskazuje sylabę, głoskę, literę.
2. Rozróżnia samogłoski i spółgłoski.
3. Odróżnia głoski miękkie i twarde, dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe
4. Zna alfabet.
5. Potrafi właściwie przenosić wyrazy.
6. Poprawnie stosuje akcent wyrazowy i zdaniowy

III FORMY WYPOWIEDZI PISEMNEJ

1. Buduje wypowiedź jednozdaniową i dłuższą wielozdaniową,
2. Układa plan ramowy (odtwórczy) i szczegółowy
3. Zapisuje i układa dialog.
4. Pisze opowiadanie na podstawie planu
5. Pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze.
6. Redaguje opis krajobrazu, przedmiotu, postaci rzeczywistej i literackiej, dzieła sztuki
7. Redaguje charakterystykę.
8. Pisze list prywatny i oficjalny oraz notatkę w formie planu, tabeli, wykresu, streszczenia
9. Formy użytkowe: przepis, instrukcja, ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, telegram, kondolencje, notatka z lektury, streszczenie, sprawozdanie z wycieczki i uroczystości szkolnej, relacja, ocena, kartka pocztowa

IV. ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Zna następujące zasady pisowni:

- -z ó, rz, ż, h, ch wymiennym i niewymiennym
- -u
- wielką literą
- -zakończeń bezokolicznika
- - zakończeń form czasu przeszłego
- -ę, en, em, a, on, om
- - ę, -en, -a, -om w końcówkach fleksyjnych wyrazów
- -spółgłosek miękkich
- -przyimków z rzeczownikiem
- -"nie" z poznanymi częściami mowy
- -interpunkcja - zdanie pojedyncze i złożone
- - zakończenia bezokoliczników -ść, -źć
- - i, j, po spółgłoskach
- - pisownia form trybu przypuszczającego
- - pisownia liczebników
- - pisownia spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych
- - pisownia wyrażen przyimkowych i przyimków złożonych.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JEZYKA POLSKIEGO W KLASIE VI NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

OCENĘ CELUJĄCĄ (wymagania wykraczające) otrzymuje uczeń, którego wiedza znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.

- Twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.
- Proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy.
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia.
- Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości.
- Bierze udział i w konkursach literackich, ortograficznych, osiąga w nich sukcesy.
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ (wymagania dopełniające)

otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania dla klasy VI.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Uczeń buduje wypowiedzi (ustne i pisemne) całkowicie poprawne pod względem stylistyczne -językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym.
- Potrafi uważnie i skutecznie słuchać, czytać ze zrozumieniem różne rodzaje tekstów.
- Potrafi samodzielnie uzasadnić swój sąd, oceniać, wnioskować, myśleć logicznie.
- Biegłe posługuje się słownikami, encyklopedią i innymi tekstami informacyjnymi.
- Samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy, buduje szczegółowy plan opowiadania
- Bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej autocharakterystyki; określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie.
- Opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki.
- Ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania.
- W sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu redaguje list do postaci literackiej.
- Bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, a w pracy poświęconej oglądanemu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji.
- Rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich (ballada, rodzaje powieści, dramat).
- Dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia środki stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego
- Redaguje formy użytkowe: zaproszenie, list, ogłoszenie, instrukcje, reklamę, blankiet pocztowy.
- Rozumie i poprawnie posługuje się pojęciami w zakresie innych tekstów kultury określonych programem nauczania.

Kształcenie językowe

- Uczeń tworzy teksty mówione i pisane, sprawnie wykorzystując wiedzę z zakresu składni zdania pojedynczego i złożonego, słownictwa poznanego na lekcjach, frazeologii i fonetyki.

OCENĘ DOBRĄ (wymagania rozszerzające)

otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie VI.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania.
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe
- Potrafi uważnie i skutecznie słuchać, czytać ze zrozumieniem różne rodzaje tekstów.
- Posługuje się; słownikami, encyklopedią i innymi tekstami informacyjnymi
- Podejmuje próby wypowiadania się w formach trudniejszych niż: określone podstawą programową: opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu; list literacki, charakterystyka z pogłębioną oceną postaci, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu, poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy.
- Dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego.
- Wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu.
- Potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.
- Podejmuje próby zredagowania form użytkowych: zaproszenie, sms. list ogłoszenie, instrukcje, reklamę, blankiet pocztowy
- Posługuje się niektórymi pojęciami w zakresie innych tekstów kultury określonych programem nauczania.

Kształcenie językowe

- Uczeń tworzy teksty mówione i pisane, wykorzystując wiedzę z zakresu składni zdania pojedynczego i złożonego, słownictwa poznanego na lekcjach, frazeologii i fonetyki.

OCENĘ DOSTATECZNĄ (wymagania podstawowe)

otrzymuje uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się, opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej.

Kształcenie literackie i kulturowe

- W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii.
- Potrafi odnaleźć podane hasła w słownikach lub encyklopedii.
- W miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, sprawozdanie, opis, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, blankiet pocztowy.
- Jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
- Zna przewidziane programem gatunki literackie.
- Umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego.
- Odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu.
- Rozpoznaje inne teksty kultury określone programem nauczania.
- Poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat

Kształcenie językowe

- Uczeń popełnia błędy, tworząc teksty mówione i pisane.
- W niewielkim stopniu wykorzystuje wiedzę z zakresu składni zdania pojedynczego i złożonego, słownictwa poznanego na lekcjach, frazeologii i fonetyki.

OCENĘ DOPUSZCZAJACĄ (wymagania konieczne)

otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

- Jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
- Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia.
- Błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie.
- Stopień opanowanych przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela.
- Jego wiedza z zakresu składni zdania pojedynczego i złożonego, słownictwa poznanego na lekcjach, frazeologii i fonetyki jest niezadowolająca.